

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและพัฒนาองค์ประกอบของสมรรถนะการบริหารของรองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
3. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ รองผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2555 จำนวน 183 เขต รวมทั้งสิ้น 3,747 คน (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556 ก)
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ รองผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2555 โดยใช้วิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) ซึ่งมีวิธีการดังนี้

2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มจากรองผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษาทั่วประเทศ ปีการศึกษา 2555 จำนวน 3,747 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane (1967) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้จำนวน 361 คน เพื่อให้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเหมาะสมกับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory factor analysis) ผู้วิจัยจึงเพิ่มกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 400 คน (เสรี ชัดแจ้ง, 2547, หน้า 8)

2.2 ผู้วิจัยได้จำแนกประชากรในแต่ละภูมิภาค ออกเป็น 6 ภูมิภาค คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ และภาคตะวันออก

2.3 การสุ่มตัวแทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในแต่ละภูมิภาค โดยวิธีการสุ่มสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตัวแทนภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ จำนวน 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 8 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ภาคกลาง จำนวน 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ภาคใต้ จำนวน 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ ภาคตะวันออก จำนวน 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวม 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

และสุ่มรองผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษาในแต่ละสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียด ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ที่	ภูมิภาค	กลุ่มตัวอย่างขั้นที่ 1			กลุ่มตัวอย่างขั้นที่ 2		
		เขตพื้นที่	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	เขตพื้นที่	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	ภาคเหนือ	42	588	63	4	130	63
2	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	60	1,713	200	8	305	200
3	ภาคกลาง	36	690	74	5	135	74
4	ภาคใต้	30	482	35	2	73	35
5	ภาคตะวันออก	15	274	28	2	54	28
รวม		183	3,747	400	21	697	400

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

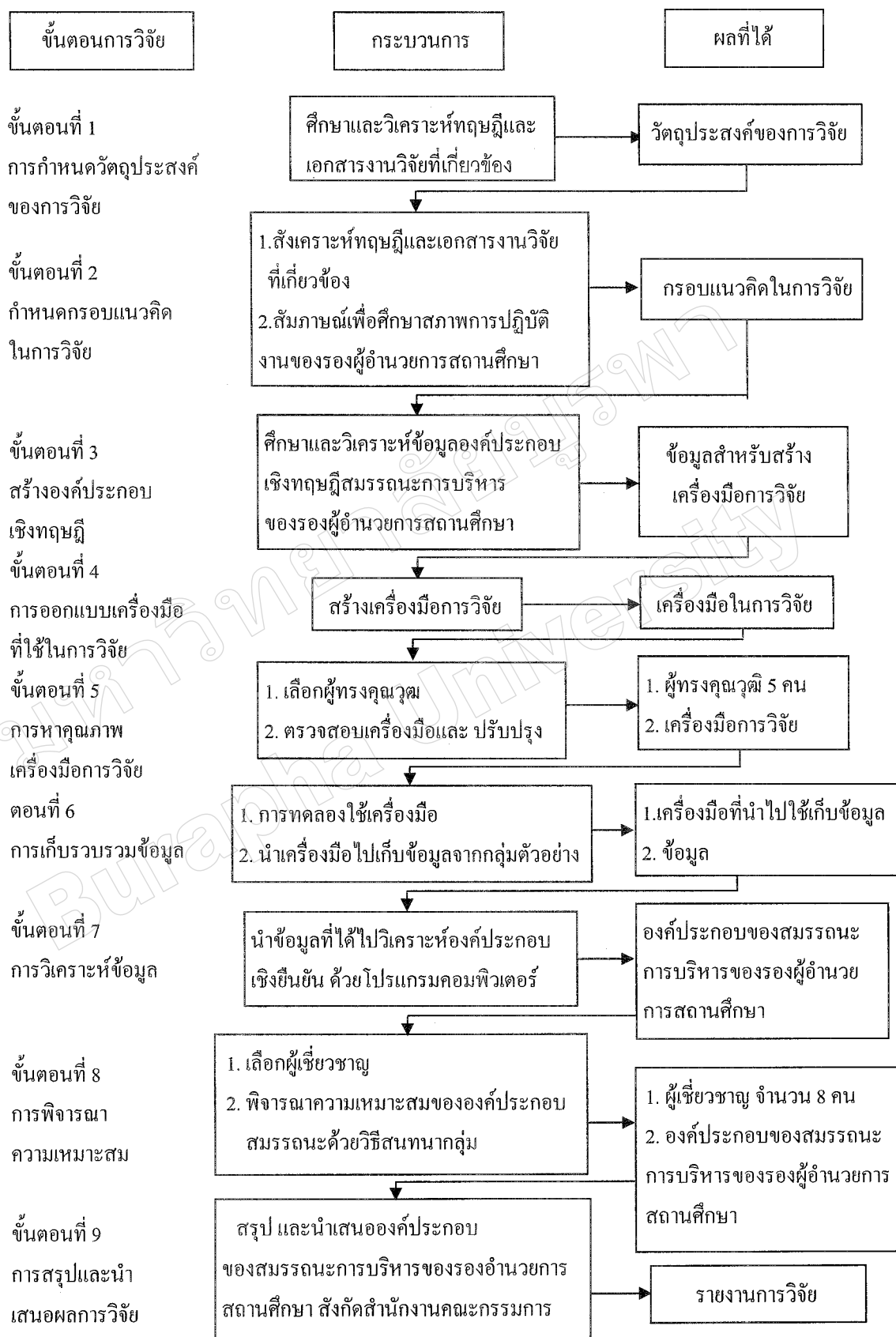
ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. กำหนดกรอบความคิดของการวิจัย
3. สร้างองค์ประกอบเชิงทฤษฎีสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
4. การออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การวิเคราะห์ข้อมูล
8. การพิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบสมรรถนะการบริหารของ

รองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

9. การสรุปและนำเสนอผลการวิจัย

รายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย แสดงดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย กระบวนการและผลที่ได้แต่ละขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะการบริหารของรองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นแนวคิดในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาแนวคิดทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับประเภทของสมรรถนะ ของนักวิชาการ โดยใช้แนวคิดของฌ็องฌัก แสทอง (2547, หน้า 259) ที่แบ่งสมรรถนะเป็น 3 ประเภท คือ ประเภทที่ 1 สมรรถนะของบุคคล ประเภทที่ 2 สมรรถนะของงาน และประเภทที่ 3 สมรรถนะขององค์กร และศึกษาแนวคิดทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับองค์ประกอบสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาของนักวิชาการ ได้แก่ องค์ประกอบของสมรรถนะของผู้บริหารในปัจจุบันและอนาคตของ Lewis et al. (2001, pp. 28-29) รูปแบบสมรรถนะการบริหารงานแนวใหม่ของผู้บริหารตามแนวคิดของ Boam and Sparrow (1982, p. 131) สมรรถนะที่สำคัญของผู้บริหารระดับภาคีวิชาตามแนวคิดของ Delmont (2002) แนวคิดสมรรถนะที่สำคัญของผู้บริหารการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดของ Spencer and Spencer (1993, pp. 40-45) รายงานการจำแนกสมรรถนะทางการบริหารตามแนวคิดของ Sneed (1996) การศึกษารูปแบบสมรรถนะที่สำคัญของผู้บริหารตามแนวคิดของ Boyatzis (1982) และสมรรถนะหลักที่จำเป็นของผู้บริหารตามแนวคิดของ Slocum et al. (2008) การศึกษาสมรรถนะของรองผู้อำนวยการที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2553) สมรรถนะทางการบริหารตามทัศนะของเกริกเกียรติ ศรีเสริมโชค (2546) องค์ประกอบสมรรถนะทางการบริหารของอาภรณ์ ภู่วิทยพันธ์ (2548) การศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะหลักตามแนวคิดของ เทียน ทองแก้ว (2550, หน้า 91) การศึกษาสมรรถนะตามแนวคิดของคณีย์ เทียนพุ่ม (2548, หน้า 58) สมรรถนะของผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จในการบริหารอย่างมีอาชีพของสุรัตน์ ดวงชาตม (2556) การพัฒนาสมรรถนะของข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2548, หน้า 1-4) การประเมินสมรรถนะด้านการบริหารงานในสถานศึกษาเพื่อเลื่อนวิทยฐานะของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2552 ข) แนวทางการพัฒนาทรัพยากรบุคคลตามหลักสมรรถนะตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาของสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (2552) การประเมินสมรรถนะของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2550, หน้า 44) และการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของรองผู้อำนวยการสถานศึกษา โดยการสัมภาษณ์บุคลากรในสถานศึกษาดำเน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 9 โรงเรียน โรงเรียนละ 3 คน รวม 27 คน กำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 สร้างองค์ประกอบเชิงทฤษฎีสมรรถนะการบริหารของผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากกรอบรอบแนวคิดการวิจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิดทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้ศึกษา และสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับองค์ประกอบของสมรรถนะการบริหารของผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากนั้นได้นำมาสร้างตัวแบบเชิงทฤษฎี โดยวิเคราะห์ตัวแปรที่เป็นองค์ประกอบของสมรรถนะการบริหารของผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 4 การออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

จากองค์ประกอบสมรรถนะเชิงทฤษฎีในขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยได้นำมาสร้างแบบสอบถามสมรรถนะการบริหารของรองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้างเกี่ยวกับสมรรถนะที่สำคัญและสภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่และภารกิจของรองผู้อำนวยการสถานศึกษา โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือดังนี้

1.1 ผู้วิจัยสร้างแนวคำถามแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากกรอบแนวคิดการวิจัยเบื้องต้นเกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารของรองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งสมรรถนะเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ประเภทที่ 1 บุคคลประกอบด้วย 4 สมรรถนะ คือ สมรรถนะด้านการคิดวิเคราะห์ สมรรถนะด้านภาวะผู้นำ สมรรถนะด้านคุณธรรมจริยธรรม และสมรรถนะด้านความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ ส่วนที่ 2 การปฏิบัติงานประกอบด้วย 3 สมรรถนะ คือ สมรรถนะด้านการสื่อสาร สมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีม และสมรรถนะด้านการพัฒนาบุคลากร และส่วนที่ 3 องค์การ ประกอบด้วย 3 สมรรถนะ ได้แก่ สมรรถนะด้านการมีวิสัยทัศน์ สมรรถนะด้านการวางแผนกลยุทธ์ และสมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์

1.2 ผู้วิจัยนำแนวข้อคำถามไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา และปรับปรุงให้เหมาะสม

2. แบบสอบถามสมรรถนะการบริหารของรองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือดังนี้

2.1 ร่างแบบสอบถาม โดยนำข้อสรุปจากการศึกษาเอกสาร ดำรงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องร่างเป็นข้อคำถามในแบบสอบถามสมรรถนะการบริหารของรองผู้อำนวยการสถานศึกษา แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ประเภทที่ 1 บุคคล ประกอบด้วย 4 สมรรถนะ คือ สมรรถนะด้านการคิดวิเคราะห์

สมรรถนะด้านภาวะผู้นำ สมรรถนะด้านคุณธรรมจริยธรรม และสมรรถนะด้านความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ ส่วนที่ 2 การปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 3 สมรรถนะ คือ สมรรถนะด้านการสื่อสาร สมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีม และสมรรถนะด้านการพัฒนาบุคลากร และส่วนที่ 3 องค์กร ประกอบด้วย 3 สมรรถนะ ได้แก่ สมรรถนะด้านการมีวิสัยทัศน์ สมรรถนะด้านการวางแผนกลยุทธ์ และสมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามรูปแบบของ Likert's scale มีเกณฑ์กำหนดการให้คะแนน ดังนี้ (วิชิต อุอิน, 2550, หน้า 114)

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00	หมายถึง มีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49	หมายถึง มีความเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49	หมายถึง มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49	หมายถึง มีความเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 0.50-1.49	หมายถึง มีความเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 74 ข้อ ดังนี้

สมรรถนะด้านการคิดวิเคราะห์	มีข้อคำถามจำนวน 6 ข้อ
สมรรถนะด้านภาวะผู้นำ	มีข้อคำถามจำนวน 8 ข้อ
สมรรถนะด้านคุณธรรมจริยธรรม	มีข้อคำถามจำนวน 8 ข้อ
สมรรถนะด้านความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ	มีข้อคำถามจำนวน 7 ข้อ
สมรรถนะด้านการสื่อสาร	มีข้อคำถามจำนวน 8 ข้อ
สมรรถนะการทำงานเป็นทีม	มีข้อคำถามจำนวน 6 ข้อ
สมรรถนะด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร	มีข้อคำถามจำนวน 7 ข้อ
สมรรถนะด้านการมีวิสัยทัศน์	มีข้อคำถามจำนวน 7 ข้อ
สมรรถนะด้านการวางแผนกลยุทธ์	มีข้อคำถามจำนวน 7 ข้อ
สมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์	มีข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ

2.2 การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) นำร่างแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย

2.2.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

2.2.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

2.2.3 ดร.กนก พานทอง สาขาวิชาสาขาสถิติและการวิจัย

2.2.4 ดร.ฉัตร ไทยอุทิศ สาขาวิชาการนิเทศการศึกษา

2.2.5 นายศัลป์ชัย สัมพันธ์พร สาขาวิชาการบริหารสถานศึกษา

ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาความสอดคล้องขององค์ประกอบสมรรถนะ และวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องขององค์ประกอบสมรรถนะ แล้วคัดเลือกองค์ประกอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป มากำหนดเป็นองค์ประกอบของสมรรถนะการบริหารงานของรองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การพิจารณาความสอดคล้อง *IOC* โดยการหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (*IOC*: Index of item objective congruence) โดยให้เกณฑ์ในการพิจารณาข้อคำถาม (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ดังนี้

มีความเห็นว่าสอดคล้อง	กำหนดคะแนนเป็น + 1
มีความเห็นว่าไม่แน่ใจ	กำหนดคะแนนเป็น 0
มีความเห็นว่าไม่สอดคล้อง	กำหนดคะแนนเป็น -1
นำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า <i>IOC</i> ตามสูตร	

$$IOC = \Sigma R/n$$

เมื่อ *IOC* หมายถึง ดัชนีความสอดคล้อง

ΣR หมายถึง ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

n หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ข้อคำถามที่มีค่า *IOC* ตั้งแต่ 0.50 – 1.00 มีค่าความเที่ยงตรงใช้ได้

ข้อคำถามที่มีค่า *IOC* ต่ำกว่า 0.50 ต้องนำมาปรับปรุง

2.3 ดำเนินการปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ได้

แบบสอบถามที่สมบูรณ์ ได้ข้อคำถาม 74 ข้อ

ขั้นตอนที่ 5 การหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

การหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย เป็นการตรวจสอบแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน และแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ เมื่อได้แบบสอบถามที่มีการปรับปรุงแก้ไขและผ่านการปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว นำไปสอบถามรองผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ซึ่งแสดงถึงความคงเส้นคงวาในการวัด หรือความสอดคล้องภายใน

ของเครื่องมือชุดนี้มีความเชื่อถือได้สูง (บุญใจ ศรีสถิตยัณราทร, 2547, หน้า 232-236; ประคอง กรรณสูตร, 2542, หน้า 45-46; Mcmillan & Schumacher, 1997, pp. 242-245) ดังรายละเอียดใน ภาคผนวก ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 และค่าความเชื่อมั่นรายด้าน ดังนี้

สมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96
สมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีม	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94
สมรรถนะด้านภาวะผู้นำ	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93
สมรรถนะด้านความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90
สมรรถนะด้านการสื่อสาร	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95
สมรรถนะด้านการมีวิสัยทัศน์	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95
สมรรถนะด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92
สมรรถนะด้านการวางแผนกลยุทธ์	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96
สมรรถนะด้านการคิดวิเคราะห์	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95
สมรรถนะด้านคุณธรรมจริยธรรม	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93
ขั้นตอนที่ 6 การเก็บรวบรวมข้อมูล	

ดำเนินการโดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเรียบร้อยแล้วไปสอบถามความคิดเห็นรองผู้อำนวยการสถานศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ดำเนินการโดย ประสานโดยตรงไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์ และส่ง หนังสือของบัณฑิตวิทยาลัยและแบบสอบถามทางไปรษณีย์ตามไปภายหลัง

ขั้นตอนที่ 7 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ทั้งนี้ ในการวิเคราะห์ถือว่าเป็นค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากผู้ตอบแบบสอบถามตกอยู่ในช่วงใดก็แสดงว่า ลักษณะการปฏิบัติตรงตามสภาพที่เป็นจริงแบบนั้น

2. ดำเนินการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory factor analysis: CFA) เพื่อให้ได้องค์ประกอบที่สำคัญของสมรรถนะการบริหารของรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับหนึ่ง เพื่อวิเคราะห์ว่าองค์ประกอบของ สมรรถนะ เป็นองค์ประกอบของสมรรถนะแต่ละด้านหรือไม่

2.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง เพื่อวิเคราะห์ว่าสมรรถนะ แต่ละด้าน เป็นองค์ประกอบของสมรรถนะการบริหารของรองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือไม่

ขั้นตอนที่ 8 พิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบสมรรถนะการบริหารของ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การศึกษาความเหมาะสมขององค์ประกอบสมรรถนะการบริหารของรองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบของสมรรถนะการบริหารของรองผู้อำนวยการสถานศึกษา จากขั้นตอนที่ 7 ไปศึกษาความเหมาะสมด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus group) ของผู้เชี่ยวชาญ โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาในการพิจารณาผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 8 ท่าน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดังรายนามในภาคผนวก พิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบสมรรถนะการบริหารของรองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสนทนากลุ่ม (Focus group) ซึ่งผู้วิจัยจัดขึ้นและเป็นผู้ดำเนินการอภิปราย ในวันจันทร์ที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2556 ณ ห้องประชุมวิทยุ โทร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 และจัดทำข้อสรุปจากการสนทนากลุ่ม (Focus group) เป็นองค์ประกอบของสมรรถนะการบริหารของรองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 9 การสรุปและนำเสนอผลการวิจัย

การดำเนินการในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้นำผลจากขั้นตอนที่ 8 มาสรุปผล และนำเสนอผลการพัฒนาองค์ประกอบของสมรรถนะการบริหารของรองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยจัดทำเป็นรายงานผลการวิจัยต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยใช้สถิติ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ใช้การหาค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. การวิเคราะห์ความคิดเห็นของสมรรถนะแต่ละด้าน เพื่อพิจารณาค่ากลางและการกระจายของคะแนนความคิดเห็น ใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์เพื่อแสดงระดับความคิดเห็นแต่ละข้อคำถามและโดยรวม

3. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory factor analysis: CFA)

การตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยใช้ค่าสถิติในการตรวจสอบ ดังนี้ (เสรี ชัดเข้ม และสุชาติ กรเพชรปณี, 2546)

3.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับหนึ่ง เพื่อวิเคราะห์ว่าตัวแปรสังเกตได้เป็นองค์ประกอบของตัวแปรแฝงแต่ละด้านหรือไม่

3.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง เพื่อวิเคราะห์ว่าตัวแปรแฝง

แต่ละด้าน เป็นองค์ประกอบของสมรรถนะการบริหารของรองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือไม่
ค่าสถิติและเกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน มีดังนี้

1. ดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง (Goodness of fit index: *GFI*) ซึ่งเป็นอัตราส่วนผลต่างระหว่างฟังก์ชันความสอดคล้องจากโมเดลก่อนและหลังปรับโมเดลกับฟังก์ชันความสอดคล้องก่อนปรับโมเดล ค่า *GFI* มีค่ามากกว่า 0.90 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2. ใช้ดัชนีสอดคล้องที่ปรับแก้แล้ว (Adjust goodness of fit index: *AGFI*) ซึ่งนำ *GFI* มาปรับแก้และคำนึงถึงขนาดของตัวแปรและกลุ่มตัวอย่าง ค่านี้ใช้เช่นเดียวกับ *GFI* และค่า *GFI* และ *AGFI* มีค่าเท่ากับหรือเข้าใกล้ 1 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3. ค่า RMSEA (Root mean square error of approximation) บ่งบอกถึงความไม่สอดคล้องของโมเดลที่สร้างขึ้นกับเมทริกซ์ความแปรปรวนร่วมของประชากร ซึ่งเสรี ชัดแจ้ง และสุชาดา กรเพชรปานิ (2546) ได้อธิบายว่า ค่า RMSEA ที่น้อยกว่า .05 แสดงว่ามีความสอดคล้องสนิท (Close fit) แต่อย่างไรก็ตามค่าที่ใช้ได้ และถือว่าโมเดลที่สร้างขึ้นสอดคล้องกับโมเดลไม่ควรจะเกิน .08 ตามเกณฑ์ ต่อไปนี้

3.1 ค่าไค-สแควร์ ที่ไม่มีนัยสำคัญ แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้อง

3.2 ค่า *GFI* มีค่าตั้งแต่ .90 ขึ้นไป แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้อง

3.3 ค่า *AGFI* มีค่าตั้งแต่ .90 ขึ้นไป แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้อง

3.4 ค่า *RMSEA* น้อยกว่า .08 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้อง

4. การทดสอบค่า *t* (*t-test*) เพื่อทดสอบว่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับศูนย์หรือไม่ ถ้าค่า *t* มากกว่า 1.96 แสดงว่าค่า *t* มีนัยสำคัญทางสถิติ และน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าไม่เท่ากับศูนย์ (สุภมาส อังสุโชติ, สมถวิล วิจิตรวรรณ และรัชนิภา ภิญโญภานุวัฒน์, 2551, หน้า 136)

5. ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ในการพิจารณาองค์ประกอบของสมรรถนะการบริหารของรองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยการจัดกลุ่มของข้อคิดเห็นเชื่อมโยงประเด็นสำคัญต่าง ๆ เข้าด้วยกัน และสรุปเป็นสาระในแต่ละสมรรถนะ